

A.

Mødet den 9. Februar 1922.

Fraværende: H. P. Salling.

1. (J. Nr. 608 og 623—1921). **Indenrigsministeriets Samtykke til Erhvervelsen af nogle Arealer af »Løjvang«s Jorder samt 2 Parceller af Matr. Nr. 85 a af Markjorderne til Gadeanlæg.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 109—1921). **Indenrigsministeriets Samtykke til Magelæget med Sect. Knuds Stiftelse.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 622—1921). **Indenrigsministeriets Samtykke til eventuelt Køb af Ejendommen Mejlgade Nr. 8.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 454—1921). **Meddelelse om Bevilling af Statstilskud til Arbejdernes Andels-Boligforening, Afdeling III.**

Toges til Efterretning.

5. **Meddelelse om Bevilling af Statstilskud til:**

- a. (J. Nr. 586—1921). **Malermester K. F. Truelsens Byggeforetagende.**
- b. (J. Nr. 585—1921). **Tømmerhandler Gr. Petersens do.**
- c. (J. Nr. 587—1921). **Tømmermester N. C. Christiansens do.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 504—1921). **Skrivelse fra Justitsministeriet om, at Hospitalsapoteket er uberettiget til at levere Kemikalier, Forbindstoffer og Medicin til Stoletandklinikken.**

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 689—1921). **Skrivelse fra Justitsministeriet om, at Hospitalsapoteket ikke er berettiget til at tilberede Lægemidler til andre Afdelinger paa Fattiggaarden og De gamles Hjem end Sygeafdelingerne.**

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 10¹⁸—1921). **Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet om Regler for Ydelse af ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse efter Loven af 22. December 1921.**

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 699—1921). **Meddelelse fra Aarhas Amsraad angaaende Fastsættelse af Arrestforvarerens Bospisningspenge.**

P. Petersen oplyste, at det ogsaa skulde gælde for Aarhus By.

Formanden mente, at man saa maatte udsætte Sagen til næste Møde.

Udsattes.

10. (J. Nr. 684—1921). **Skrivelse fra Arbejdsdirektoratet angaaende Valg af ny Bestyrelse for Arbejdsanvisningskontoret.**

Formanden bemærkede, at der egentlig var valgt en Bestyrelse, som skulde fungere til 1924; men nu var der kommen en ny Lov, som ophævede dette, hvorfor der skulde foretages nyt Valg.

J. Chr. Møller gjorde opmærksom paa, at ifølge Loven skulde Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne foretage Indstilling af det dobbelte Antal Medlemmer, og selv om man ikke var bun-

det til at vælge blandt disse, vilde det vel være det naturligste.

Det vedtoges at opfordre de to Organisationer til at gøre Indstilling.

11. (J. Nr. 697—1921). **Andragende fra Arbejdernes Andels-Boligforening om Statslaan til Havebyen i »Skovvangen«.**

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Indstillingi

»Byraadet vil formentlig for sit Vedkommende kunne anbefale Andragendet, for saa vidt der maatte findes Hjæmmel til Ydelse af det søgte Statslaan«.

J. Chr. Møller oplyste, at Laanet skulde være til Indfrielse af et Laan i Hypotekforeningen for derved at opnaa en Rentebesparelse, saa Huslejen i Ejendommene kunde blive mindre. Ifølge Tillægslov var der bevilget 5 Mill. Kr. mere til saadanne Laan, og Foreningen ønskede altsaa at faa Del heri.

Andragendet anbefaledes.

12. (J. Nr. 687—1921). **Regnskab for Kaptajn O. M. Nyrops Legat for 1921.**

Toges til Efterretning.

13. (J. Nr. 10¹⁴—1921). **Valg af Taksationsmænd i H. t. Lov af 19. Marts 1869.**

Fra det nedsatte Udvalg forelaa Indstilling om at vælge følgende:

Murermestrene Borggreen, Mortensen og

J. Chr. Jensen.

Tømrermestrene Perregaard, A. Nielsen

og Mads Rasmussen.

Fabrikant H. Vestesen.

Smed Nielsen Holst.

Kunstsmed J. M. Chr. Larsen.

Vognmand Mikkel Jensen.

Maler R. M P e d e r s e n.

Gartner K a r l T h o m s e n.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 706—1921). **Skrivelse fra Diakonskolen om Valg af 2 Repræsentanter til et foreløbigt Udvalg for Oprettelsen af et Sygehjem for kronisk syge.**

A. M ø r u p oplyste, at det skulde være et permanent og ikke et foreløbigt Udvalg. Det var Meningen, at de Institutioner, der var interesserede i Sygehjemmet, skulde repræsenteres i Udvalget.

K. M o u s t e n og A. M ø r u p valgtes for den nuværende Byraadsperiode.

15. (J. Nr. 490—1921). **Andragende fra Arbejdernes Fællesorganisation om Bevilling af Tilskud til Brændsel til Arbejdsløse.**

Fra Fællesudvalget for Byraadet og Hjælpekassen forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget indstiller til Byraadet, at der af Hjælpekassen ydes en Brændselshjælp af 7 Kr. til arbejdsløse Familieforsørgere, som har været arbejdsløse i 30 Dage indenfor et Tidsrum af 90 Dage, og udbetales snarest mulig, og en anden Udbetaling af 7 Kr. den 10. Marts efter samme Regler som forannævnt. Beløbets Størrelse vil andrage ca. 30000 Kr.«

H. P. C h r i s t e n s e n forelagde Indstillingen og haabede, at de Arbejdsløse med dette Beløb kunde klare sig over den værste Vinter. Desværre havde Belysningsvæsenet for Øjeblikket saa lidt Brændsel, at det maatte rationeres ud i smaa Portioner; men de Arbejdsløse vilde vel nok selv kunne hente det.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 621—1921). **Andragende om Tilladelse**

til Inddragelse af en Lejlighed til Forretningslokale i Sølystgade Nr. 24.

Anbefalet af Huslejenævnet og Udvalget for Bygninger og Inventar.

Bevilgedes.

18. (J. Nr. 22^a—1921). **Købekontrakt** med Firmaet Dansk Olie- og Benzinimport angaaende en Grund ved Søren Frichs Vej.

Godkendtes.

19. **Meddelelse fra Formanden om, hvorledes Budgetterne for de større Udvalgs Vedkommende er holdt gennem en Aarrække, samt Oplysning om Kommunens Status pr. April 1921.**

Følgende Oversigt forelaa:

Paa nedennævnte Konti er der i Arene 1911/12—1920/21 forbrugt følgende Beløb ud over,
hvad der var paatført de aarlige Budgetter :

1911/12	Byens Skove og Marselisborg Jorder	Vandværket	Elektricitetsværket	Gasværket	Kødkontrol m. v.	Byens Bestyrelse i Almindelighed	Fattigvæsenet	Aldersunderstøttelsen	Skolevæsenet	Rets- og Politivæsenet	Kommunehospitalet	Marselisborg-hospital	Gader og Veje	Begravelsesvæsenet	Den offentlige Renlighed	Brandvæsenet	De offentlige Lystanlæg	Bidrag til forskellige Institutioner	Andre og uforudsete Udgifter
1912/13			34495			2077	31926	792		9568	12264		6203		3586		565		7404
1913/14			25267		11509	509	27932			4593	8578				4973				12489
1914/15	1100		11646	22982		1198	33373			3513	6973				1655		881	2578	15042
1915/16			49958			7998	37251	19495	3999	7710	32050				7284				85655
1916/17			20931	11265	57453	4574	40731	45070	64837	13009	51833	2208	2064	114	4955				108499
1917/18	2851		388653	392084		85029	85029	85228	131582	33180	177881	64896	15161	1692	36604				2081
1918/19	6774		70077			35306		31287	79252	64671	325939	167176	43105		13707				3014
1919/20			19338			113381		39081	268793	126748	364602	133369	10262		72658				27481
1920/21				148397		36302				71451		15947							19314
	16725	63564	601027	574728	68962	201337	256242	221853	548463	388078	1058410	365905	76795	1806	155711	23410	11703	54468	6486814

Paa nedennævnte Konti er der i Aarene 19^{11/12}—19^{20/21} sparet følgende Beløb ud over, hvad der var paaført de aarlige Budgetter.

	Byens Skove og Marselisborg Jordhøet	Vandværket	Elektricitetsværket	Gasværket	Kødkontrol m. v.	Paalignede Skatter	Byens Bestyrels i Almindelighed	Fattigvæsenet	Aldersdomsundersøttelsen	Skolevæsenet	Kommunehospitalet	Marselisborg-hospital	Gader og Veje	Begravelsesvæsenet	Den offentlige Renlighed	Bratidvæsenet	De offentlige Lystanlæg	Bidrag til forskellige Institutioner
19 ^{11/12}	2580	47634		20289	12203	41438				13682		228	3912	2033		430		17388
19 ^{12/13}	7442	25377	10789	122381	9326	73569		13099	1358	22258	E. og M. 2002	2002		1323		2711	2092	4148
19 ^{13/14}	7247	11817		18478		23923			17954	27232		1571	10148	2167		1084	2055	3155
19 ^{14/15}		17205			35076		4312		6321	20534		16223	13935	2210		341		
19 ^{15/16}	277	18508		4365	2861	312371										765	1316	2530
19 ^{16/17}	3844					628945											552	
19 ^{17/18}					53900	2126410	300						3374	2186			4203	
19 ^{18/19}		8933		43069	19051	2140660		32560						20944		2898	6072	
19 ^{19/20}	2515		14060	11328	25935	2077947		114295						22259				
19 ^{20/21}	11684	192881	184591		48141	1466825		102292	253652	36827	33946		43588	9653	27812	6177	9806	18232
	35589	322355	209440	219910	206493	8892088	4612	262246	279285	120533	33946	20024	74957	62775	27812	14406	26096	45453

Samlede Beløb for Overskridelser og Besparelser paa de forskel-

Overskridelse .. Besparelse.....	10725	Eyens Skove og Marselis- borg Jorder
	35589	
	63564	Vandværket
	322355	
	601027	Elektricitets- værket
	239440	
	574728	Gasværket
	213910	
	206493	Kødkontrol m. v.
	8892088	Paalignede Skatter
	201337	Byens Be- styrelse i Al- mindelighed
	4612	Fattig- væsenet
	255242	Alderdoms- understøt- telsen
	221855	
	279285	

Af det Beløb paa 6486814 Kr., som paa Tabel I er opført under »andre og uforudsete Udgifter«, og hvormed Konto XX er overskredet i Aarene 19^{11/12}—19^{20/21}, skyldes de væsentligste Overskridelser følgende Udgifter:

19^{15/16}:

Dyrtidshjælp til forskellige Funktionærer og faste Arbejdere ca.	28300 00
Kommunens Andel i Udgifter, afholdt i Henh. til Dyrtilslovene ca.	56500 00

19^{16/17}:

Dyrtidshjælp til forskellige Funktionærer og faste Arbejdere ca.	105800 00
Kommunens Andel i Udgifter, afholdt i Henh. til Dyrtilslovene ca.	50300 00

19^{17/18}:

Dyrtidshjælp til forskellige Funktionærer og Arbejdere ca.	214200 00
Udgift i Anledning af Bolignøden ca.	12100 00
Kommunens Andel i Udgifter, afholdt i Henh. til Dyrtilslovene ca.	1471300 00

19^{18/19}:

Dyrtidshjælp til forskellige Funktionærer og Arbejdere ca.	260800 00
Udgift i Anledning af Bolignøden ca.	13100 00
Kommunens Andel i Udgifter, afholdt i Henh. til Dyrtilslovene ca.	1240000 00
Ligeledes ca.	97600 00
Ligeledes ca.	14300 00
Opførelse af Barakker ca.	445200 00
Midlertidigt Løntillæg til Kommunens Funktionærer og Arbejdere ca.	104800 00

19¹⁹/₂₀:

Huslejenævnene ca.	11500 00
Midlertidigt Løntillæg til Kommunens Funktionærer og Arbejdere ca.	97700 00
Dyrtidshjælp til forskellige Funktionæ- rer og Arbejdere ca.	509500 00
Ligeledes ca.	500000 00
Udgift i Anledning af Bolignøden ca.	38500 00
Opførelse af Barakker ca.	386800 00
Kommunens Andel i Udgifter, afholdt i Henh. til Dyrtidslovene ca.	51100 00
Ligeledes ca.	255400 00
Ligeledes ca.	86000 00

19²⁰/₂₁:

Dyrtidshjælp til Kommunens Funktio- nærer og Arbejdere, Pensionister og understøttede ca.	178900 00
Opførelse af Barakker ca.	45200 00
	<hr/>
	6274900 00

Oversigt over Kommunens Formue og Gæld

A K T I V E R

Kommunen
ejede den
1. April 1913

I. De i Panteobligationer eller paa anden Maade anbragte Kommunen tilhørende Kapitaler, over hvilke der ikke kan disponeres uden Indenrigsministeriets Samtykke.....	447711	27
II. Kapitaler, over hvilke der kan disponeres uden Indenrigsministeriets Samtykke	277901	39
III. Tilgodehavende af Købesummer for Grundstykker ved ny Gader m. v.	1101005	58
IV. Overskud ved Udgangen af Marts Maaned 1913, herunder Beholdning af Laan og af Købesummer for Grundstykker ved ny Gader samt forskellige Fonds.....	3536800	50
V. Faste Ejendomme og Inventar til Værdi:		
Jorder m. m.	5881200	00
Byens Skoler (med Inventar).....	2825600	00
Fattiggaard og andre Fattigvæsenet tilhørende Bygninger (med Inventar)	265000	00
Byens Hospitaler (med Inventar)	2126400	00
Gasværket (" ")	2130000	00
Elektricitetsværket (" ")	1515000	00
Raadhuset og det tidligere Arresthus samt Kommunens Andel i det ny Ting- og Arresthus (med Inventar)	1008600	00
Alderdomsasylet „De gamles Hjem“ (" ")	379500	00
Militære Etablissementer (" ")	1689300	00
Brandstationen (med Inventar)	170000	00
Vandværket (" ")	1950000	00
Det off. Slagtehus med Kvægtorv (med Inventar)	1225000	00
Forskellige Bygninger	296500	00
Kloakpumpestationen m. m.	150000	00
Inventar i lejede Lokaler	47000	00
	27022518	74

P A S S I V E R

Kommunen
skylder den
1. April 1913

Af Laan mod Partialobligationer samt af anden Gæld	16226621	75
<p>Hertil maa føjes det Beløb, som i Regnskabsaaret 1919/20 og 1920/21 er anvendt ud over, hvad man havde tilbage af Laanemidler. Da Beløbet skal dækkes med et nyt Laan, er det ikke indbefattet i de 27107115 Kr. 60 Øre, men er indeholdt i vor løbende Gæld til „Aarhus Privatbank“</p>		
	16226621	75

i Tidsrummet 1/4 1913—31/8 1921

Tilgang eller Afgang af Værdier i Tidsrummet 1/4 13—31/8 21		Kommunen ejer saaledes den 1. April 1921		Anmærkninger
393392	07	841103	34	*) I Beløbet, 4338513 Kr. 83 Øre, er indeholdt de Udgifter, som er afholdt af Laan og af Beholdningen af Købesummen for Grundstykker ved ny Gader, uden at Udgifterne har været med til i de aarlige Regnskaber at øge Kommunens Aktiver, nemlig: Anlæg af ny Godsbanegaard 218675 15 Ordning af Forholdene ved Domkir- kens søndre Side 507360 83 Bidrag til Stadion 280000 00 Jordarbejder til Afhjælpning af Ar- bejdsløsheden 845351 10 Indretning af et Børneoptagelseshjem i Christiansgade 28868 49 Udgift til Anlæg af ny Gader m. m. paa Marselisborgarealerne samt Nord for Aaen 2312458 26 <u>4192713 83</u>
52562	69	330464	08	
502231	55	1603237	13	
1648290	94	5185091	44	
4338513	83	10219713	83	
1642600	00	4468200	00	
15800	00	280800	00	
2345400	00	4471800	00	
88200	00	2218200	00	
1548300	00	3063300	00	
213300	00	1221900	00	
		379500	00	
**)	÷ 468300	1221000	00	**) De militære Etablissemeters Værdi er mind- sket med Værdien af Fodfolkskasernen og Ge- neralboligen, hvilke Bygninger Kommunen har solgt til Staten. Ud over den anførte Sum 46252109 82 er der af Laanemidler anvendt: Andel i Udgift til elektr. Bane til Randers 35000 00 Byggeselskabet „Aarhus“ Tilskud til Byggeri 56144 45
		170000	00	
183800	00	2133800	00	
69400	00	1294400	00	
6656100	00	6952600	00	
		150000	00	
		47000	00	
19229591	08	46252109	82	

Tilgang af Gæld efter Fradrag af det aarlige Afdrag paa den samlede Gæld i Tidsrummet 1/4 13—31/8 21		Kommunen skylder saaledes den 1. April 1921	
10880493	85	27107115	60
3173498	03	3173498	03
14053991	88	30280613	63

Formanden udtalte, at ved Slutningen af Aaret 1921 kunde man sige at være kommen igennem Krigsaarene, og det kunde derfor være rigtigt at have en Oversigt over, hvorledes det egentlig var gaaet i dette ubehagelige Tidsrum. Byraadet havde i disse Aar haft mange Drøftelser af de Situationer, som Krigen og dens Følger havde skabt, men disse Drøftelser var foregaaet for lukkede Døre af Hensyn til de Pengevanskeligheder, som Krigen ogsaa havde ført med sig. En saadan Oversigt vilde ogsaa give Efterkommerne et Indtryk af, hvorledes Byraadet havde styret Kommunens Forhold i de vanskelige Aar. Taleren gennemgik derefter de forskellige Tabeller, hvoraf fremgik, at Overskridelserne og andre Udgifter i disse Aar androg 9764053 Kr. og Besparelserne 595984 Kr. I Skatter var indkommet ca. 9 Mill. Kr. eller sammen med Besparelserne 9452072 Kr. og der blev altsaa her et Underskud paa ca. 312000 Kr. For at bøde noget paa Overskridelserne tog man 1 Aar et 5. Kvartals Skat, som indbragte ca. 1½ Mill. Kr.; i Fjor var der paa Bugetterne lagt ekstra 1 Mill. Kr. og i Aar 700000 Kr. Trak man de 312000 Kr. fra disse, vilde der være et Overskud, hvoraf altsaa fremgik, at det nuværende Slægtled havde betalt Krigens Udgifter. Taleren vilde særlig understrege Skattekontoen, som viste, at Aarhus var en By med store Udviklingsmuligheder, hvor Næringslivet ogsaa i den vanskelige Tid havde været i Stand til at trives. Det skulde siges offentlig, særlig fordi de fleste danske Blade ved deres Skrивerier om Aarhus søgte at nedsætte Byen. Paa Bilag IV vilde man se, at de fleste uforudsete Udgifter var Dyrtidshjælp og Arbejdsløshedsunderstøttelse. Hvorvidt dette maatte kaldes

lidt eller meget, skulde Taleren ikke dvæle ved, men syntes dog, det maatte kaldes et pænt Beløb.

Hvad Byens Formue angik, saa havde man jo egentlig ikke nogen Pligt til at holde denne; men Taleren havde den Formening, at naar en By laante Penge til at sætte alt i Værk og derved fremskaffede Aktiver, hvorpaa intet blev afskrevet, burde Formuen forøges lige saa meget, som Afskrivningen vilde beløbe sig til. Dette Afdrag havde ogsaa været paalagt Budgetterne, men alligevel gik Formuen ned og var paa et vist Tidspunkt forringet med ca. 2½ Mill. Kr. Byraadet blev da enigt om at ændre dette, og siden var det gaaet den modsatte Vej, saa man kunde slutte med en pæn Balance, nemlig en Nettoformue paa ca. 16 Mill. Kr. mod ca. 10 Mill. Kr. i 1913. Hvis man derfra tog Belysningsvæsenets Underskud, blev der alligevel til Rest 14686496 Kr. Der var altsaa afdraget af Byens Gæld, hvad man var pligtig til, og alligevel var der gennem Krigsaarene en lille Formueforøgelse. Paa den anden Side havde Byen ogsaa faaet en stor Gæld, nemlig ca. 30 Mill. Kr. mod ca. 16 Mill. i 1913, og denne skulde jo forrentes og afdrages, men det maatte selvfølgelig Efterkommerne, som fik Tingene at bruge. Foruden denne Forøgelse af Gælden paa ca. 14 Mill. Kr. havde Byraadet været med til at skaffe Penge til mange andre Formaal, f. Eks. til Gudenaacentralen ca. 7 Mill. Kr., til Kommunens almindelige Driftskapital 5 Mill., og desuden Driftskapital til Gasværket, hvor man paa et vist Tidspunkt var oppe paa omtrent 10 Mill. Kr. Det blev 35—36 Mill. Kr., som Byraadet havde maattet skaffe til Veje ud over de aarlige Budgetter, og det havde været muligt, dels fordi Byraadet ved Forhandling paa de lukkede Møder var naaet til Enighed om

Spørgsmaalene, dels fordi Kommunen havde en udmærket Bankforbindelse, der altid havde vist Forstaaelse af Byens Tarv og gjort det muligt at slippe igennem den vanskelige Periode uden at optage dyre Krigslaan. — De foreliggende Tabeller viste tillige, at før Krigen havde man ikke haft Underskud paa Budgetterne, men derimod gennem nogle Aar opsparet ca. 800000 Kr., og det maatte kaldes den rigtige Forretningsgang.

Taleren vilde til Slut henstille at tage disse Meddelelser til Efterretning, idet der i nær Fremtid vilde blive Lejlighed til at drøfte disse Forhold ved den forestaaende Budgetbehandling.

Toges til Efterretning.
